

Elektrisch varen

Boeier Tjet Rixt met elektromotor

De ruim anderhalf eeuw oude boeier Tjet Rixt was op de Hiswa te Water dé grote blikvanger op het Elektrisch Varen Paviljoen. Het monumentale schip is voorzien van een elektromotor. "Zowel onder als zonder zeil vaart de Tjet Rixt fluisterstil", vertelt Wilco Waller, voorzitter van Stifting Elektrysk Farre Fryslan.

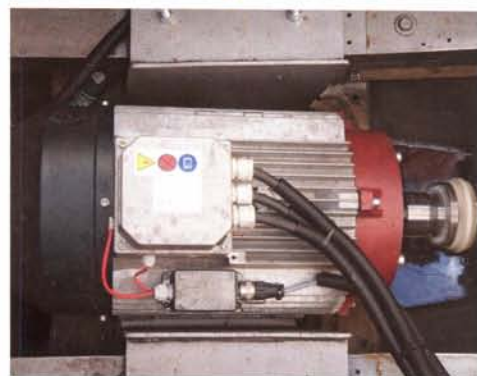
In 1997 werd een begin gemaakt met de restauratie van de in 1843 in IJlst gebouwde boeier *Tjet Rixt*. Tien jaar later, in augustus 2007, werd de "oermoeder van de watersport" weer te water gelaten, klaar voor een tweede leven als drijvend museumstuk van het Zuiderzeemuseum. Hoewel tijdens de restauratie in 2007 nog een 65 pk dieselmotor was geplaatst, besloot het Zuiderzeemuseum in 2008 deze motor te laten vervangen door een elektromotor. "Bij de restauratie konden wij de kuip niet in oude glorie herstellen omdat daar de grote motorkist stond. Als je streeft naar een zo groot mogelijke authenticiteit blijft dat toch storen. Het SilentProp 10kW systeem van Bellman neemt veel minder ruimte in en bood ons de kans de kuip alsnog in originele staat terug te brengen."

De kosten voor het verwijderen van de oude en de plaatsing van de nieuwe motor bedroegen € 12.000. Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt dankzij de Stimuleringsregeling Elektrisch Varen in Fryslan. "De opbouw van het systeem is eenvoudig", legt Waller uit. "De elektromotor is rechtstreeks op de schroefas aangesloten. De accu's, er zitten zes aan stuurboord, zes aan bakboord in de bedstee en vier in de oude motorfundatie." De nieuwe motor biedt twee belangrijke voordelen. Het schip vaart weer in volle glorie, is aan de buitenzijde geheel origineel en vormt zo een prima promotie voor het Zuiderzeemuseum. Daarnaast laten wij zien dat elektrisch varen en een monumentaal schip prima samengaan.

De boeier werd in 1843 gebouwd door Eeltje Holt-

rop in IJlst voor de plaatselijke apotheker. Het schip was vanaf 1909 in bezit van diverse leden van de familie Hepkema en werd in 1953 geschonken aan het Zuiderzeemuseum. Zeven jaar later, in 1960 werd de boeier opgelegd om na een tien jaren durende restauratie in 2007 weer in de vaart te komen. De stichting vrienden van de Boeier *Tjet Rixt* vaart nu ter promotie van het Zuiderzee Museum en Elektrisch varen met het schip.

De accu's staan onder de banken in de motorruimte.

Technische gegevens

Lengte over de stevens: 10,56 meter
Grootste breedte over de berghouten: 3,73 meter
Holte op grootspant: 1,43 meter
Diepgang: 0,54 meter
Voortstuwing: Bellmann Silent-prop 10 KW A-synchroon 2x8 Centurion Tractie batterijen.
Laadtijd bij 16 Ampère 220 Volt 10 uur Ook is mogelijk op 2 x 16 Ampère te laden in 5 uur.
Vaartijd op accu's 7 à 8 uur, bij 60% van het vermogen.
Snelheid rond de 9 kilometer.
Maximum snelheid is de rompsnelheid van 12 kilometer.